

Ramowy program praktyki zawodowej w Akademii Jagiellońskiej w Toruniu

Studia podyplomowe **Wspomaganie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum** **autyzmu i zespołem Aspergera**

Koordynator praktyk: dr Anna Więclawska

Cele praktyki

Praktyka stanowi integralną część Studiów Podyplomowych: Wspomaganie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.

Celem praktyk jest powiązanie poznanej teorii z praktycznym jej zastosowaniem, zdobycie wszechstronnej wiedzy dotyczącej przyczyn i objawów autyzmu i zaburzeń pokrewnych, w tym Zespołu Aspergera, umiejętności prowadzenia terapii dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju w różnych okresach rozwoju, a także umiejętności w zakresie rozpoznawania, wieloprofilowego usprawniania oraz metodyki nauczania i rewalidacji osób ze spektrum zaburzeń autystycznych.

Celem praktyk jest osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla Studiów Podyplomowych: Wspomaganie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:

1. Posiada pogłębioną wiedzę o zagadnieniach związanych z zaburzeniami komunikacji i funkcjonowania społecznego u dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera. Zna i rozumie trendy rozwojowe w tej dziedzinie.
2. Student zna rolę rodziny w procesie diagnostyki i leczenia pacjenta z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Student zna psychologiczne podstawy odbioru drugiej osoby w kontakcie interpersonalnym w odniesieniu do dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
3. Zna i rozumie procesy rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się osób ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.
4. Posiada pogłębioną wiedzę na temat projektowania i prowadzenia procesu diagnozowania, edukacji i rehabilitacji dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.
5. Ma wiedzę na temat różnorodnych procesów komunikowania się społecznego i interpersonalnego, ich prawidłowości i zakłóceń, umożliwiających przewyższanie ograniczeń występujących u osób ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.
6. Posiada pogłębioną wiedzę na temat złożonej struktury i funkcjonowania systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.
7. Dysponuje pogłębioną wiedzą dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, rewalidacyjnych, ich szczególnej

Akademia Jagiellońska
w Toruniu

specyfice i różnorodnych procesach społecznych w nich zachodzących.

Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki specjalnej do analizowania, interpretowania sytuacji, zdarzeń pedagogicznych, problemów życiowych a także motywów i wzorów zachowań osób ze spektrum autyzmu i zespołu Aspergera.
2. Dokonuje analizy podstawy programowej i programów edukacyjno-terapeutycznych na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum oraz monitorować dokonywane z nich zmiany z punktu widzenia możliwości rozwojowych dziecka ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.
3. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki specjalnej oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania złożonych problemów pedagogicznych, planowania i projektowania działań pedagogicznych na poszczególnych etapach edukacyjnych w odniesieniu do uczniów ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera.
4. Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji społecznej oraz interpersonalnej, potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym oraz porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami oraz osobami z zaburzeniami w rozwoju i ich rodzinami. Potrafi wykonywać złożone i nietypowe zadania zawodowe w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach.
5. Samodzielnie planuje i organizuje działalność dydaktyczno-wychowawczą i rehabilitacyjną na terenie placówki. Potrafi opracować plan strategiczny dla zespołu pracowniczego.
6. Potrafi pracować w zespole, podejmować wspólne działania na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin. Potrafi kierować zespołem pracowniczym.
7. Posiada umiejętność nawiązywania współpracy ze środowiskiem lokalnym dziecka i specjalistami którzy współuczestniczą w złożonym procesie rehabilitacji.
8. Student uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego potrzeby komunikacyjne i deficyty w tym zakresie pacjenta z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Buduje atmosferę zaufania i zrozumienia podczas całego procesu leczenia dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
9. Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów. Potrafi ukierunkować rozwój kompetencji zawodowych podległych pracowników i przekazać im swoją wiedzę zawodową w różnych formach.

Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie potrzeby dziecka ze spektrum Autyzmu i z zespołem Aspergera we wszystkich jego obszarach rozwojowych, wykazuje wrażliwość zawodową, promuje kulturę projakościową w swej działalności zawodowej.
2. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego w celu utrzymywania jakości prowadzonej działalności.
3. Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych wobec dziecka ze spektrum autyzmu i z zespołem Aspergera i ich rodzin.
4. Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań rewalidacyjnych wobec osób z zaburzeniami rozwoju.
5. Jest wrażliwy na potrzeby osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin; jest

Akademia Jagiellońska
w Toruniu

przygotowany do uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach działających na

rzecz osób z zaburzeniami rozwoju. Jest gotów wymagać od siebie i od innych przestrzegania zasad obowiązujących w tej dziedzinie działalności zawodowej.

6. Wykazuje gotowość do budowania i poszerzania swych kompetencji zawodowych z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy i nowoczesnych technologii. Jest gotów do utrzymywania i tworzenia właściwych relacji w środowisku zawodowym.

Program praktyk

Słuchacz powinien odbyć praktykę pod kierunkiem opiekuna wyznaczonego przez daną placówkę. Praktyka na studiach podyplomowych jest praktyką ciągłą, w formie wolontariatu, ustalonego za porozumieniem stron. Trwa 160 godzin.

Praktyka powinna polegać na aktywnym, poznawczym i praktycznym uczestniczeniu w życiu i działalności placówki, poprzez:

- zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie administracyjno-prawnych podstaw funkcjonowania placówki, warunków materialnych i bytowych placówki, budżetu, jego rozplanowania i przeznaczenia, itp.),
- poznanie organizacji pracy na terenie placówki w zakresie wynikającym ze specyfiki danej placówki (struktury, funkcji, celów i zadań, planowania pracy, klimatu i atmosfery, form i metod pracy, itp.),
- poznanie współdziałania placówki ze środowiskiem, szczególnie z rodzinami podopiecznych,
- zapoznanie z prowadzoną dokumentacją,
- obserwowanie pracy podopiecznych i nauczyciela-opiekuna,
- towarzyszenie opiekunowi w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych,
- realizowanie innych prac zleconych przez opiekuna praktyki, a wynikających z pełnionej przez niego funkcji w ramach zatrudnienia w danej placówce,
- hospitowanie czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć (min. 20 godzin),
- samodzielne, pod kontrolą opiekuna prowadzenie zorganizowanych zajęć, po uprzednim zatwierdzeniu konspektu zajęć, scenariusza zajęć przez opiekuna (min. 20 godzin).

Sposób dokumentacji praktyki

W czasie praktyki ciągłej słuchacz dokumentuje jej przebieg w **DZIENNIKU PRAKTYK**, do którego dołącza scenariusze prowadzonych zajęć, konspekty, arkusze obserwacji.

Nad realizacją programu praktyk czuwa opiekun słuchacza w placówce, który sprawuje nadzór nad właściwym przebiegiem praktyki, udziela merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek w czasie przygotowania zajęć, a po ich przeprowadzeniu wydaje stosowne zalecenia potwierdza w **DZIENNIKU PRAKTYK** przebieg każdego dnia praktyki. Po zakończeniu praktyki omawia ze słuchaczem jej przebieg i wpisuje do **DZIENNIKA PRAKTYK** opinię wraz z oceną za wykonanie powierzonych zadań.

Swoją opinię o przebiegu praktyki zamieszcza w **DZIENNIKU PRAKTYK** również słuchacz.

Opiekun słuchacza na praktyce wypełnia także **ZAŚWIADCZENIE** (gdzie dokonuje m.in. weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia), będące dokumentem pozostającym w aktach słuchacza na Uczelni.

Warunki zaliczenia praktyki

W czasie trwania praktyki słuchacz prowadzi DZIENNIK PRAKTYK. Zamieszcza w nim codzienne sprawozdania z przebiegu praktyki oraz własne refleksje i spostrzeżenia. Do DZIENNIKA PRAKTYK dołącza scenariusze przeprowadzonych zajęć, konspekty, arkusze obserwacji. Nauczyciel – opiekun zamieszcza w DZIENNIKU PRAKTYK opinię słowną o studencie (wyrażającą stopień jego zainteresowania pracą z podopiecznymi, zaangażowania w realizacji zadań, jego obowiązkowości, aktywności, punktualności, efektywności działań) oraz ocenę cyfrową w skali obowiązującej na Uczelni (bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny).

Pobyt słuchacza na praktyce powinien być potwierdzony pieczęcią placówki i podpisem dyrektora.

Zaliczenia praktyk dokonuje koordynator praktyk na podstawie opinii i oceny wystawionej przez placówkę, wypełnionego ZAŚWIADCZENIA, DZIENNIKA PRAKTYK, załączników (konspektów, scenariuszy zajęć itp.) oraz rozmowy ze studentem.

Słuchacz składa dokumenty praktyki do koordynatora praktyk na Uczelni nie później niż na dwa miesiące przed ukończeniem studiów.

Praktyki mogą odbywać się w następujących instytucjach:

- przedszkola specjalne,
- szkoły specjalne,
- przedszkola i szkoły integracyjne,
- ośrodki szkolno-wychowawcze,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- inne – po ustaleniu z koordynatorem praktyk.